

Bruxelles, den 11.7.2023
COM(2023) 398 final

2023/0282 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Medlemsrådet under Det Internationale Olivenråd (IOC), for så vidt angår Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse af den internationale overenskomst af 2015 om olivenolie og spiseoliven

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS GENSTAND

Dette forslag vedrører en afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Medlemsrådet under Det Internationale Olivenråd ("IOC") i forbindelse med Bosnien-Hercegovinas regerings tiltrædelse af den internationale overenskomst om olivenolie og spiseoliven ("overenskomsten").

2. BAGGRUND FOR FORSLAGET

2.1. Den internationale overenskomst om olivenolie og spiseoliven

Den internationale overenskomst om olivenolie og spiseoliven ("overenskomsten") har til formål i) at arbejde hen imod ensartethed i national og international lovgivning vedrørende de fysisk-kemiske og organoleptiske egenskaber ved olivenolier, olier af olivenpresserester og spiseoliven med henblik på at forebygge handelshindringer, ii) at gennemføre aktiviteter inden for fysisk-kemiske og organoleptiske analyser for at øge kendskabet til olivenprodukters sammensætning og kvalitetsegenskaber med henblik på konsolidering af de internationale standarder og iii) at styrke Det Internationale Olivenråds rolle som forum med stor ekspertise inden for oliven og olivenolie i det internationale videnskabelige samfund.

Den nye udgave af overenskomsten trådte i kraft den 1. januar 2017.

Den Europæiske Union er part i overenskomsten¹.

2.2. Medlemsrådet

Medlemsrådet under Det Internationale Olivenråd ("medlemsrådet") er IOC's højeste myndighed og beslutningstagende organ. Det udøver alle de beføjelser og varetager alle de funktioner, som er nødvendige for at opfylde målene for denne overenskomst. Som part i overenskomsten er Den Europæiske Union medlem af IOC og repræsenteret i Medlemsrådet. Medlemsrådets afgørelser vedrørende et nyt medlems tiltrædelse træffes ved konsensus. Hvis der ikke opnås konsensus inden for en frist, som fastsættes af Medlemsrådets formand, skal medlemmerne stemme, jf. artikel 10, stk. 4, litra b). Afgørelsen anses for vedtaget, når mindst flertallet af de medlemmer, som repræsenterer mindst 86 % af medlemmernes andele, stemmer for.

Der er i øjeblikket 18 medlemmer i IOC, og Den Europæiske Union har 650 andele ud af i alt 1 000.

2.3. Den retsakt, der skal vedtages af Medlemsrådet

Efter Bosnien-Hercegovinas formelle ansøgning af 22. februar 2023 om tiltrædelse af overenskomsten forventes det, at Medlemsrådet på en af dets kommende samlinger eller inden for rammerne af en procedure med henblik på Medlemsrådets vedtagelse af afgørelser ved udveksling af korrespondance vedtager en afgørelse vedrørende Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse.

Formålet med den påtænkte retsakt er at fastlægge betingelserne for Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse i henhold til overenskomstens artikel 29.

¹ Rådets afgørelse (EU) 2016/1892 af 10. oktober 2016 om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af den internationale overenskomst af 2015 om olivenolie og spiseoliven (EUT L 293 af 28.10.2016, s. 2) og Rådets afgørelse (EU) 2019/848 af 17. maj 2019 om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af den internationale overenskomst af 2015 om olivenolie og spiseoliven (EUT L 139 af 27.5.2019, s. 1).

Den påtænkte retsakt får bindende virkning for parterne, fordi den ændrer forholdet ved beslutningstagning i Medlemsrådet i de tilfælde, hvor afgørelser ikke træffes ved konsensus, jf. overenskomstens artikel 10, stk. 4.

3. DEN HOLDNING, DER SKAL INDTAGES PÅ UNIONENS VEGNE

Selv om sektoren for olivenolie og spiseoliven fortsat er beskeden i Bosnien-Hercegovina, er der potentiale for dens udvikling i en region med en lang tradition for produktion og forbrug af olivenolie og spiseoliven². Værditilvæksten i landbrugssektoren (% af BNP) i Bosnien-Hercegovina blev indberettet til 5,2 % af BNP i 2021³, og der er et stærkt engagement fra landets side med hensyn til at øge andelen af olivenproduktion.

Da Bosnien-Hercegovina er i færd med at udbygge sin olivensektor med hensyn til forbrug og har til hensigt at udvikle sin produktion, vil Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse på visse betingelser styrke IOC, navnlig med hensyn til at opnå ensartethed i national og international lovgivning vedrørende olivenprodukters egenskaber med henblik på at forebygge handelshindringer. Denne tiltrædelse er i overensstemmelse med Unionens politik for så vidt angår handelsnormer for afsætning af landbrugsprodukter som omhandlet i del II, afsnit II, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013⁴.

I en afgørelse, der skal vedtages af Medlemsrådet, fastlægges betingelserne for Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse med hensyn til andelen i IOC og fristen for deponering af tiltrædelsesinstrumentet.

Medlemmernes andele, der lægges til grund for fastsættelsen af medlemmernes finansielle bidrag og stemmeret, beregnes efter en formel, der er fastsat i overenskomstens artikel 11. Unionen sikrer, at denne formular anvendes i forbindelse med fastlæggelsen af Bosnien-Hercegovinas andele.

Unionen støtter enhver frist for deponering af tiltrædelsesinstrumentet, der vil give Bosnien-Hercegovina mulighed for snart at tiltræde overenskomsten. Hvis deponeringen af instrumentet forsinkes, kan Unionen i efterfølgende afgørelser, der skal vedtages af Medlemsrådet, støtte forlængelsen af fristen for deponering af instrumentet.

Unionens holdning er, under hensyntagen til beslutningsprocessen i Medlemsrådet under IOC, nødvendig med henblik på fastlæggelsen af betingelserne for Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse.

4. RETSGRUNDLAG

4.1. Proceduremæssigt retsgrundlag

4.1.1. Principper

I henhold til artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedtager Rådet afgørelser om "*fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der*

² Ifølge tal fra Det Internationale Olivenråd nåede den årlige produktion af spiseoliven i Bosnien-Hercegovina op på ca. 1 000 ton i produktionsåret 2019/20, hvilket er en betydelig stigning i forhold til tidligere produktionsår (ca. 500 ton).

³ Ifølge Verdensbankens indsamling af udviklingsindikatorer.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).

har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen".

Begrebet "*retsakter, der har retsvirkninger*" omfatter retsakter, der har retsvirkninger i medfør af de folkeretlige regler, som gælder for det pågældende organ. Det omfatter også instrumenter, der ikke har bindende virkning i henhold til folkeretten, men som "*vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af de regler, der vedtages af EU-lovgiver*"⁵.

4.1.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Medlemsrådet er et organ, der er nedsat ved en overenskomst, nærmere bestemt den internationale overenskomst om olivenolie og spiseoliven.

Den retsakt, som Medlemsrådet skal vedtage, er en retsakt, der har retsvirkninger. Den påtænkte retsakt har bindende virkning, navnlig fordi den vil ændre forholdet ved beslutningstagning i Medlemsrådet i tilfælde, hvor afgørelser ikke træffes ved konsensus, jf. overenskomstens artikel 10, stk. 4⁶.

Den påtænkte retsakt supplerer eller ændrer ikke den institutionelle ramme for overenskomsten.

Det proceduremæssige retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 218, stk. 9, i TEUF.

4.2. Materielt retsgrundlag

4.2.1. Principper

Det materielle retsgrundlag for en afgørelse i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF afhænger hovedsagelig af formålet med og indholdet af den påtænkte retsakt, hvortil der skal indtages en holdning på Unionens vegne. Hvis den påtænkte retsakt har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse formål eller elementer kan bestemmes som det primære, mens det andet kun er sekundært, skal den afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, have et enkelt materielt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element.

4.2.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Den påtænkte retsakts primære formål og indhold vedrører den fælles handelspolitik.

Det materielle retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 207 i TEUF.

4.3. Konklusion

Retsgrundlaget for den foreslåede afgørelse bør være artikel 207 i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 9, i TEUF.

⁵ Domstolens dom af 7. oktober 2014, Tyskland mod Rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, præmis 61-64.

⁶ Medlemsrådets retsakter, der vedrører handelsnormer for olivenolie, kan vedtages uden konsensus og er bindende i henhold til folkeretten, jf. overenskomstens artikel 20, stk. 3, og vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af EU-lovgivningen, nærmere bestemt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter på grundlag af forordning (EU) nr. 1308/2013.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Medlemsrådet under Det Internationale Olivenråd (IOC), for så vidt angår Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse af den internationale overenskomst af 2015 om olivenolie og spiseoliven

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207 sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

Under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den internationale overenskomst af 2015 om olivenolie og spiseoliven ("overenskomsten") blev undertegnet på Unionens vegne ved Rådets afgørelse (EU) 2016/1892 den 18. november 2016 med forbehold af dens indgåelse på et senere tidspunkt. Overenskomsten trådte i overensstemmelse med dens artikel 31, stk. 2, midlertidigt i kraft den 1. januar 2017 og blev indgået af Unionen ved Rådets afgørelse (EU) 2019/848 af 17. maj 2019¹.
- (2) I henhold til overenskomstens artikel 29 skal Medlemsrådet under Det Internationale Olivenråd ("Medlemsrådet") fastlægge betingelserne for en regerings tiltrædelse af overenskomsten.
- (3) Bosnien-Hercegovinas regering har formelt ansøgt om at tiltræde overenskomsten. Medlemsrådet bør derfor opfordres til på en af dets kommende samlinger eller inden for rammerne af en procedure med henblik på Medlemsrådets vedtagelse af afgørelser ved udveksling af korrespondance at fastlægge betingelserne for Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse, for så vidt angår andele i IOC og fristen for deponering af tiltrædelsesinstrumentet.
- (4) Eftersom Bosnien-Hercegovina er i færd med at udbygge sin olivensektor med hensyn til forbrug og har til hensigt at udvikle sin produktion, vil landets tiltrædelse på visse betingelser styrke IOC, navnlig med hensyn til at opnå ensartethed i national og international lovgivning vedrørende olivenprodukters egenskaber med henblik på at forebygge handelshindringer.
- (5) Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Medlemsrådet bør fastlægges, da de afgørelser, der skal vedtages, har retsvirkning for Unionen, idet de har indvirkning på forholdet ved beslutningstagning i Medlemsrådet i de tilfælde, hvor afgørelser ikke træffes ved konsensus, jf. overenskomstens artikel 10, stk. 4 —

¹ Rådets afgørelse (EU) 2019/848 af 17. maj 2019 om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af den internationale overenskomst af 2015 om olivenolie og spiseoliven (EUT L 139 af 27.5.2019, s. 1).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, som på Unionens vegne skal indtages i Medlemsrådet under Det Internationale Olivenråd på en kommende samling deraf eller inden for rammerne af en procedure med henblik på Medlemsrådets vedtagelse af afgørelser ved udveksling af korrespondance, for så vidt angår betingelserne for Bosnien-Hercegovinas regerings tiltrædelse af overenskomsten, er fastsat i bilaget.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*